

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. N. N**, zast. Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2024, č. j. OAM-20670-18/ZM-2024, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2024, č. j. 55 A 3/2024-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Ing. Jana Klika, Ph.D., advokáta se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty dle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a to přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný konstatoval, že v případě zamítnutí žádosti z důvodu dle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců mu dle tohoto zákona nevyplývá povinnost posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení. Právem na respektování soukromého a rodinného života uvedeným v čl. 8 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (dále jen „Úmluva“) by se musel zabývat, pokud by účastník vznesl ve správním řízení konkrétní námitku, což žalobce neučinil. Žalovaný z Informačního systému cizinců zjistil, že žalobce má na území České republiky družku vietnamské státní příslušnosti, a dvě nezletilé děti, ročníky narození 2021 a 2024, taktéž vietnamské státní příslušnosti. Děti na území ČR pobývají na základě dlouhodobého pobytového oprávnění za účelem soužití rodiny, které je navázáno na jejich

matku, která zde pobývá na základě zaměstnanecké karty. Na základě dostupných informací žalovaný dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal žalobu, které krajský soud vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud připustil, že žalobce byl ve správním řízení pasivní, nicméně připomněl, že přestože zákon o pobytu cizinců neukládá správnímu orgánu povinnost v tomto typu řízení posuzovat přiměřenost, nelze odhlédnout od nejlepšího zájmu dítěte, který by měl být v rámci posuzování zásahu do rodinného a soukromého života vzat v potaz. Krajský soud nejlepší zájem dítěte v řízení o neprodloužení zaměstnanecké karty zahrnul do třetí kategorie dle kategorizace stanovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19. S ohledem na skutečnost, že žalovaný věděl, že žalobce sdílí společnou domácnost s družkou a dvěma dětmi velmi nízkého věku, byl povinen zabývat se přiměřeností dopadů svého rozhodnutí do nejlepších zájmů dětí. Žalovaný konstatoval, že napadené rozhodnutí s ohledem na ochranu veřejného zájmu není neproporcionální vůči žalobcovým dětem, aniž by blíže zkoumal jejich situaci a potřeby. Proto krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše nadepsanému rozsudku kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Ve vztahu k § 104a s. ř. s. by kasační stížnost měla být přijata k meritornímu posouzení, jelikož se krajský soud při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o neprodloužení dlouhodobého pobytu odchýlil od textu zákona, ale i ustálené judikatury. Stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit.

[4] Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem, dle kterého se měl při posuzování dopadu svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce zabývat otázkou nejlepšího zájmu dítěte, přestože mu zákon takovou povinnost neukládá a žalobce tuto skutečnost sám nenavrhl ani nenamítal. Ze samotného znění § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pro zrušení pobytového oprávnění postačí pouze zjištění, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Na rozdíl od § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zákonodárce v posuzovaném § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců již provedl obecný test přiměřenosti. Dle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců není třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí zkoumat tam, kde to zákon výslovně nestanoví. Stěžovatel připustil, že soulad s mezinárodními závazky či nepřiměřenost dopadu je nutné posuzovat, avšak pouze k námitce účastníka správního řízení. Žalobce však námitku nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí či možného rozporu s čl. 8 Úmluvy ve správním řízení nevzněl, učinil tak až v žalobě. Stěžovatel uvedl, že se v napadeném rozhodnutí věnoval otázce dopadu do soukromého a rodinného života nad rámec toho, co po něm vyžaduje zákon a judikatura.

[5] Co se týče nejlepšího zájmu dítěte, o ten mají dle stěžovatele dbát především rodiče. Oproti krajskému soudu stěžovatel zařadil nejlepší zájem dítěte dle nálezu ÚS sp. zn. IV. ÚS 950/19 do čtvrté kategorie. Na projednávanou věc se uplatní závěry rozsudku NSS ze dne 27. 7. 2023, č. j. 4 Azs 18/2022-65, odst. [48], dle kterého má rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, jakožto nejvyššího pobytového statusu,

pokračování

pouze faktický dopad na účastníkovy nezletilé děti, a souzená věc tak spadá do čtvrté (poslední) kategorie řízení. K tomu dále stěžovatel odkázal na rozsudek NSS ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, dle kterého zásada nejlepšího zájmu dítěte není „trumfovou kartou“, která přebije jakékoliv v konfliktu stojící pravidlo.

[6] Stěžovatel připomenul, že řízení o prodloužení zaměstnanecké karty je řízením o žádosti a je plně na žalobci, aby předkládal důkazy a vznášel důkazní návrhy na podporu svých tvrzení. Stěžovatel proto vycházel z jemu dostupných informací a další aktivita byla plně na straně žalobce (blíže viz rozsudek NSS ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 Azs 211/2022-37). Nebylo tedy povinností stěžovatele vyzývat žalobce k dalšímu konkrétnějšímu sdělení (viz rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34). Stěžovatel žalobce vyrozuměl dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí a vyjádřit se k nim, nicméně žalobce tohoto práva nevyužil a nepřiměřenost namítal až v žalobě.

[7] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti s napadeným rozsudkem ztotožnil a navrhl kasační stížnost zamítnout. Žalobce nesouhlasí se stěžovatelem, který krajskému soudu vytýká závěr, že správní orgán, tedy stěžovatel, se má vždy zabývat otázkou posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení v souvislosti s tzv. nejlepším zájmem dítěte, i když mu to zákon neukládá a účastník řízení to sám nenavrhuje. Žalobce se ztotožňuje se závěry rozsudků NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 Azs 234/2023-51, a ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25, o které krajský soud opírá svůj rozsudek. Má-li být přijato rozhodnutí, které ovlivní konkrétní dítě, musí rozhodovací proces zahrnovat i vyhodnocení možného dopadu na dotyčné dítě. Přestože žalobce nekonkretizoval poměry svých nezletilých dětí, je to stěžovatel, který má dle § 3 správního řádu povinnost zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Zároveň žalobce souhlasí se zařazením řízení o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty do třetí kategorie. Žalobce v žádosti uvedl, že žije v rodinné domácnosti s družkou a dvěma vlastními dětmi, stěžovatel tak měl žádost posoudit i vzhledem k závazkům ČR vyplývajícím z čl. 8 Úmluvy a Úmluvy o právech dítěte.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a za stěžovatele jedná pověřený zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[9] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud nepřijatelnost podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem přesah vlastních zájmů stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních

otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Ve vztahu k přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatele (správního orgánu) Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, konstatoval, že kasační stížnost lze považovat za přijatelnou, pokud je shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (obdobně srov. usnesení NSS ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 157/2021-29, odst. [16]).

[12] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení při výkladu práva nebo se odchýlil od ustálené judikatury. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[13] Stěžovatel namítal, že v řízení o neprodloužení zaměstnanecké karty nebylo jeho povinností posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a zabývat se otázkou nejlepšího zájmu dítěte, jelikož mu zákon takovou povinnost neukládá, a žalobce tuto skutečnost sám nenavrhl ani nenamítal. O nejlepší zájem dítěte mají dbát především jeho rodiče.

[14] Kasační soud v reakci na tuto námitku připomíná svoji ustálenou judikaturu, na kterou přílehavě odkázal již krajský soud, ze které vyplývá, že pokud je ve je „ve hře“ zájem nezletilého dítěte, musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele), daleko větší, a to bez ohledu na to, že účelem žádosti o pobytové oprávnění není sloučení rodiny (rozsudek č. j. 4 Azs 171/2019-25, odst. [20]). Tento závěr se vztahuje i na aktivitu správních orgánů v řízeních, ve kterých správní orgány nejsou *ex officio* povinny zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žadatele (viz rozsudky NSS ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Azs 226/2020-52, ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43, č. j. 10 Azs 234/2023-51). Uvedené platí i v případě, kdy žadatelova tvrzení jsou pouze obecná (viz rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [35]). Stěžovatelův odkaz na rozsudek č. j. 1 Azs 367/2018-34 je v nyní projednávané věci nepřiléhavý, jelikož jeho závěry neakcentovaly nejlepší zájem nezletilého dítěte.

[15] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu obsaženým v bodě 25. napadeného rozsudku týkajícím se zařazení řízení o prodloužení zaměstnanecké karty do třetí kategorie kategorizace řízení dle nálezu ÚS sp. zn. IV. ÚS 950/19. Tento závěr je v souladu s rozsudkem č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [31]. Závěry rozsudku č. j. 4 Azs 18/2022-65, na které odkazuje stěžovatel, se na projednávanou věc neuplatní, jelikož tyto byly postaveny na zcela odlišných skutkových okolnostech. V předmětné věci totiž cizinec již v minulosti rodinu na delší dobu z vlastní vůle opustil, rodina značné odloučení přestála, a proto kasační soud dospěl k závěru, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu cizince se jeho rodiny nijak nedotkne.

pokračování

[16] Na základě výše uvedeného nelze souhlasit se stěžovatelem, že se s otázkou dopadu do soukromého a rodinného života zabýval nad rámec toho, co po něm vyžaduje zákon a judikatura. Stěžovatel zcela opomenul definovat a posoudit nejlepší zájem dítěte, a to ve světle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatel si neopatřil žádné podklady pro posouzení nejlepšího zájmu dítěte. Krajský soud v bodě 33. napadené rozsudku správně vymezil základní nástroje k dostatečnému zjištění skutkového stavu. Toto vymezení je v souladu s rozsudky č. j. 10 Azs 234/2023-51, odst. [15], č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [35], č. j. 5 Azs 230/2020-43, odst. [25] (přiměřeně srov. nálezy ÚS ze dne 9. 10. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1002/19, či ze dne 18. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1708/14).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[19] Žalobce měl ve věci plný úspěch, má tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v tomto řízení důvodně vynaložil. Tyto náklady se sestávají z odměny žalobcova zástupce Mgr. Ing. Jana Klika, Ph.D., advokáta se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, který v řízení učinil jeden právní úkon, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5., aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3 100 Kč. Dále žalobci náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele není plátcem daně z přidané hodnoty. Celková výše odměny tedy činí 3 400 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stěžovateli stanovena přiměřená lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu